

Seat No. : _____

DL-110

December-2013

M.Ed. (Sem.-I)

EDU : 401-C : Philosophical Foundations of Education

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

વિભાગ-1

Part – 1

1. નીચેના ત્રણમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. દરેક જવાબ આશરે **750** શબ્દોમાં આપો. **20**

Answer any **two** out of **three** from the following questions each answer should be in about **750** words :

(1) પ્રકૃતિવાદની તત્ત્વમીમાંસાના બે ભાગની ચર્ચા કરો.

Discuss about two parts of Metaphysics of Naturalism.

(2) ફિલસૂફીનો અર્થ, પરિભાષા અને ફિલસૂફીની વિશેષતાઓ જણાવો.

Discuss the meaning and definition of Philosophy. Explain the characteristics of Philosophy.

(3) જ્ઞાન એટલે શું ? જ્ઞાનના વિવિધ સ્ત્રોત જણાવો. જ્ઞાનની યથાર્થતાના સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો.

What is Knowledge ? Discuss the principles of validity of knowledge and explain the different sources of Knowledge.

2. (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. દરેક જવાબ આશરે **125** શબ્દોમાં આપો. **10**

Answer any **two** out of **three** from the following questions. Each answer should be in about **125** words :

(1) આદર્શવાદની જ્ઞાનમીમાંસા વિશે વિગતવાર ચર્ચા કરો.

Discuss the Epistemology of Idealism in detail.

(2) અસ્તિત્વવાદની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેના પાયાના સિદ્ધાંતો નોંધો.

Explain the concept of Existentialism and state the basic principles of it.

(3) તત્ત્વજ્ઞાનની શાખાઓ જણાવી તે વિશે ચર્ચા કરો.

State the branches of Philosophy and discuss about it.

(બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

5

Answer the following question in short :

(1) તત્ત્વજ્ઞાનના બે કાર્યો જણાવો.

Explain two function of the Philosophy.

(2) પ્રકૃતિવાદના પિતા કોને ગણવામાં આવે છે ?

Who was considered as a Father of Naturalism ?

(3) અસ્તિત્વવાદી શિક્ષણની પદ્ધતિ જણાવો.

Give the method of Teaching of Existentialism.

(4) નિષેધાત્મક શિક્ષણ એટલે શું ?

What is Negative Education ?

(5) આદર્શવાદ આધારિત શિસ્તની વ્યાખ્યા આપો.

State the definition of Idealism Discipline.

વિભાગ-2

Part – 2

3. નીચેના ત્રણમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. દરેક જવાબ આશરે 750 શબ્દોમાં આપો. 20

Answer any **two** out of **three** from the following questions each answer should be in about **750** words :

(1) ઉપનિષદનો કેન્દ્રિય વિચાર જણાવો અને તેની શિક્ષણના સંદર્ભ સાથે ચર્ચા કરો.

Explain the central thought of Upanishad discuss of in details in context to education.

(2) ગાંધીજીના શિક્ષણ ચિંતનની નીચેના મુદ્દાઓના સંદર્ભમાં ચર્ચા કરો.

Discuss the educational philosophy of Gandhi in context of the following points :

(અ) કેળવણીની સંકલ્પના અને સિદ્ધાંતો

Concept of education and its principles.

(બ) શૈક્ષણિક પ્રદાન અને મૂલ્યાંકન

Educational contribution and evaluation.

(3) જૈનદર્શનની મૂલ્યમીમાંસા અને વિશેષતાની ચર્ચા કરો.

Discuss the axiology of Jainism and explain its characteristics in details.

4. (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. દરેક જવાબ આશરે 125 શબ્દોમાં આપો. 10

Answer any **two** out of **three** from the following questions. Each answer should be in about **125** words :

(1) બૌદ્ધદર્શન આધારિત અભ્યાસક્રમની વિગતવાર ચર્ચા કરો.

Explain the curriculum of Buddhism in details.

(2) શ્રી રવિન્દ્રનાથ ટાગોરની શિક્ષણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, ઉદ્દેશોની ચર્ચા કરો.
Clarify the concept of education and discuss the aims of education given by Tagore.

(3) જૈનદર્શન અનુસાર જ્ઞાનના પાંચ પ્રકારો સમજાવો.
Explain the five types of knowledge according to Jainism.

(બ) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

5

Answer the following question in short :

(1) શિક્ષણ સંદર્ભે જૈનદર્શનના કોઈપણ બે મુદ્દા આપો.

Write any two important point of Jainism in relation to Education.

(2) ઉપનિષદ્વનું કોઈપણ એક સૂત્ર જણાવો.

Write any one maxim of Upanishad.

(3) બુદ્ધિઝમ પ્રમાણે શિક્ષણની શિસ્તની વિચારધારા જણાવો.

Meaning the concept of discipline of education according to Buddhism.

(4) જે કૃષ્ણમૂર્તિના ચિંતન આધારિત સ્વાતંત્ર્યની વિભાવના જણાવો.

Explain the concept of Freedom as perceived by J. Krishnamurty.

(5) શ્રી અરવિંદની દ્રષ્ટિએ જ્ઞાન પ્રાપ્તિના માર્ગોના નામ લખો.

Explain the name of the ways for attaining knowledge according to Shri Aurobindo Ghosh.

